

УДК 94(477)

Ольга Редько

ЯК МІСТА ПЕРЕЖИВАЛИ РЕВОЛЮЦІЮ? ДОКУМЕНТАЛЬНІ СВІДЧЕННЯ З ФОНДІВ ЦДАВО УКРАЇНИ

Переважна більшість документів про життєдіяльність міст та адміністрування ними відклалися в обласних та міських архівах. Утім і в Центральному державному архіві вищих органів влади та управління України зберігається понад 470 фондів місцевого самоврядування всіх державних утворень часів Української революції, серед яких (за приблизними підрахунками) – 26 міських адміністрацій. До прикладу можна навести деякі з них.

Серед документів Луганської міської управи (ф. 3049) зберігаються протоколи зборів та журнали засідань управи, відомості про збитки, заподіяні підприємству Товариства Луганських трубопрокатних заводів «Уніон» радянською владою тощо.

У фонді Кам'янець-Подільської міської управи (ф. 3143) відклалося листування з Кам'янець-Подільською єврейською управою, кооперативом «Якер» про ремонт єврейських національних шкіл, звільнення учнів від занять у школах в дні єврейських релігійних свят, внесення оплати за оренду приміщень тощо.

Фонд Харківського губернського старости (ф. 1325) серед іншого зберігає обіжники та листування про боротьбу із спекуляцією в м. Харкові та Харківській губернії, доповіді і рапорти про політичну ситуацію в містах та повітах губернії, про діяльність та фінансовий стан органів самоврядування тощо.

У документах Подільського губернського комісара Української Народної Республіки (ф. 538) знаходимо журнали засідань Кам'янець-Подільської міської думи. Серед документів Ради міністрів Української Держави (ф. 1064) зберігається положення про утворення міських дум і проведення виборів до них.

Протоколи засідань міських дум, губернських і повітових управ відклалися у фонді Міністерства внутрішніх справ Української Народної Республіки (ф. 1092).

У фонді 1115 (Українська Центральна Рада) відклалися документи про вибори до міських дум Волинської, Київської, Подільської, Полтавської, Чернігівської губерній.

Фонд Полтавського губернського комісара Тимчасового уряду, м. Полтава (ф. 2117) містить протокол засідань Полтавської міської думи, документи з питань організації роботи міліції; агентурні

зведення про купівлю та продаж зброї; рапорти повітових старост про діяльність підпільних революційних організацій; документи про революційний переворот в м. Кременчуку.

Листування Товариства «Просвіта» ім. Т.Г. Шевченка у м. Києві з Київським міським головою про відкриття гімназії та інших просвітницьких установ, виділення коштів та надання приміщення відклалися у ф. 2217.

Листування з Миколаївською міською управою зберігається у ф. 2313 (Миколаївська рада об'єднаних українських організацій м. Миколаїв Херсонської губернії).

Тут необхідно зазначити, що в будь-якому фонді управлінської документації за 1917–1921 рр. можна віднайти інформацію про діяльність міських адміністрацій. Проте більшості істориків у своїх дослідженнях з історії функціонування міського механізму не вдалося залучити їх у повному обсязі.

Існує хибне твердження, що всі документи зазначеного періоду вивчені користувачами. Спростовуємо фактами – дослідники, наприклад, вкрай рідко замовляють справи великого за обсягом фонду Державного сенату Української Держави, м. Київ (ф. 905). А серед документів фонду можна віднайти слідчі справи за касаційними скаргами установ, приватних власників та окремих громадян про продаж рухомого та нерухомого майна, закриття крамниць, право на здійснення торгівлі, знесення будівель, перевезення вантажу, виплату утримання на позашлюбних дітей, накладення арешту на локомотив, збанкрутілих боржників тощо.

Чекають на своїх дослідників: справа про розгляд скарги Київського 2-го жіночого духовного училища на рішення Київської судової палати у справі позову до училища за нерухоме майно; справа Херсонського окружного суду про допит свідків у справі позову Петроградського міжнародного комерційного банку; скарга редактора «Одеського листка» на постанову головного крайового комісара Херсонщини, Таврії та Катеринославщини про запровадження попередньої цензури; справа про розгляд скарг Миколаївського міського громадського управління на ухвалу Херсонського окружного суду про відміну постанови Миколаївської міської думи про збір коштів для організації громадських робіт та їдалень; справа про розгляд скарги Товариства домовласників м. Києва та його передмість на постанову Київського окружного суду у справі оскарження товариством постанови Київської міської думи про встановлення оціночного та каналізаційного зборів; справа про розгляд скарги на постанову Кам'янець-Подільської міської думи про оподаткування промисловців та купців промисловим податком; справа про розгляд скарги Житомирської міської управи на постанову Житомирського окружного суду у справі оскарження постанови Житомирської міської думи про стягнення збору на утримання міліції; скарги громадян на постанову Київської міської думи від 10 липня 1917 р. про стягнення додаткового збору з нерухомого майна домовласників та багато інших.

Фонд 4146 (Державний сенат Української Народної Республіки, м Київ) також містить слідчі справи про розгляд скарг громадян на постанови міських дум і повітових управ.

Зазначені фонди містять досить інформативні документи, в яких через призму судових процесів відстежується буденне життя мешканців міст у буремні роки.

Документи зазначених фондів досить інформативні, в них через призму судових процесів відображено, серед іншого, буденне життя мешканців міст.

Мало уваги дослідники приділяють фінансовим документам державних установ. Наприклад, у фонді Української Центральної Ради є доволі цікаві документи, з яких дізнаємося про вартість різних товарів та послуг у Києві 1917–1918 рр.

Цінність спогадів та щоденників багатьох українських діячів, що зберігаються у ЦДАВО України, визначається їхньою провідною роллю в описуванні подій Української революції. М. Шаповал, С. Русова, А. Животко, Н. Григорієв, Л. Білецький, В. Модзалевський, А. Андрієвський – це неповний перелік осіб, у споминах яких відбилися епізоди міського життя 1917–1921 рр. В особовому фонді Ю. Тищенка (Сірого) зберігаються автобіографічні історії дітей і підлітків, які через різні обставини змушені були залишити Україну. В них можна віднайти інформацію про пересування української армії і громадян та перебіг подій в населених пунктах.

Повсякденне життя міст в революційну добу відображається часом в найнеочікуваніших документах, і, що дуже важливо, ще чекає на свого дослідника. Міста та їх жителі, незважаючи на політичні потрясіння, продовжували купувати, продавати, скаржитись, вимагати та святкувати. Відповідні документи – не з категорії масових, а втім, не є і поодинокими.

Дана добірка сформувалась у процесі роботи над проектом «Календар Української революції», який реалізовується у ЦДАВО з березня 2017 р. Детальніше з ним можна ознайомитись за посиланням: <http://tsdavo.gov.ua/4/webpages/64019454.html>

Безперечно, що представлені документи не вповні ілюструють всі аспекти повсякдення містян у 1917–1918 рр. Але ставилась геть інша мета – показати, що ця сторона історичного минулого теж має своє архівне відображення і їй є що розповісти.

У ЦДАВО України зберігається найбільша кількість особових фондів провідних постатей Української революції 1917–1921 рр. В них часто можна знайти спогади українських діячів, в яких описані події 100-річної минувшини. Як приклад, представляємо уривок споминів Н. Григорієва «В Українській Центральній Раді» (Ф. 3262. Оп. 1. Спр. 22. Арк. 326-331), в якій автор надає характеристики відомим українським діячам і передає атмосферу, що панувала в Педагогічному музеї сто років назад. Яскравою ілюстрацією до цих спогадів є рахунок типографії товариства «Петро Барський» для Генерального секретарства внутрішніх справ за друкування плакатів «не плювати», «не курити» та «додержуватися тиші» (Ф. 1434. Оп. 1. Спр. 4. Арк. 23).

Так само детально Н. Григорієв описує Київ у листопаді 1917 р. в статті «Усамостійнення України» (Ф. 3262. Оп. 1. Спр. 20. Арк. 172–182, 184–189).

копія 326

РУКОПИСЬ СТАТТІ Н. ГРИГОРЬЄВА

3. - В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛЬНІЙ РАДІ

Осередком українського руху стала Українська Центральна Рада. Розмістилась вона в невеликому, але гарному новому будинку педагогічного музею, в осередку Києва, між Університетом та міським оперним театром на Володимирській вулиці.

Грандіозна біла будова вабила красою, але на фронті окопались "За славу просвєщення русского народа" русифікаційної межі будинку.

Тепер розпорядилась инакше обернулась в осередок боротьби й визволення і відродження й державне усамостійнення України.

Життя клекотіло. Протягом усієї доби, - рано - в день, у вечері і в ночі - не переставали відчинятись і зачинятись двері. весь день сходи на сходах і майданчику перед будовою товпилися різноманітні постаті. Члени

ЦР, делегати різних українських організацій Києва й провінції, та урядовці різних українських установ. воєнки з фронту, робітники, селяни змішались сюди, як бджоли коло вуліку. Приносили відомости з цих кутків України, українських колоній, поза Україною, різних боєвих фронтів, де тільки були українські воєнки, а возносили відомости про настрої, погляди, бажання й праць українського осередку, загальне становище українського руху, накази про мету,

Уривок споминів Н. Григорієва
«В Українській
Центральній Раді»
ЦДАВО України,
Ф. 3262. Оп. 1. Спр. 22.
Арк. 326

327

2.-

способи й форми розвитку української революції, відродження України.

Великих, високих сінях з колонами завше гармидер. По одинці, по двоє, гуртками люди метушилися у всі сторони, розпитували, розпівідали, сперечалися, радилися, або, присівши на обнітках колон, спочивали.

В глибині сіней, по середині й ^{по} скремих кутках спомини з українського літературного, справочні обра ріжних організацій. На стінах ^{спомини} планети, ^{спомини} сповістки, ^{спомини} записка. Далі в глиб двері до помешкань, які зайняла президія УІР та голова її проф. М. Грушевський.

По сходах - ліворуч - помешкання, ^{записки} ^{це} в дореволюційних часів якогось ^{лінійного} плохого, а також кілька кімнат, обсаджених в часи революції. Укр. військовим Тов-вом ім. Полуботка.

Праворуч по сходах головний вхід до залі, де відбуваються збори УІР.

На другому поверсі навколо півкруглої залі-вузці сіни, дугою. В залі три двері, двоє бокових і одні по середині. Гарна зала амфітеатром на яких 600-800 чел. Спереду сусна. На третьому поверсі хід на галерею залі та низкі кімнати обсаджених партійними клубами.

Стверджена й ^в повне національним конгресом У. ^{Рад} Рада ухвалила відбувати свої засідання для рішення важких принципіальних справ в повному складі лише сесіями, після заклику президів. Для щоденної ж праці обрала комітет УІР, в який увійшли: голова - М. Грушевський | безпарт. Заступники голови: В. Винниченко | с-д | та С. Шумейко | безпарт. соціаліст-народних, що в деякій мірі

Уривок споминів Н. Григорієва
«В Український
Центральній Раді»
ЦДАВО України,
Ф. 3262. Оп. 1. Спр. 22.
Арк. 327

328

3.-

соціалістичним революціонером]; товариші голови, обрані на науковому конгресі, а самою УЦР. Ф. Крижанівським [трудова], та В. Коваль [соціаліст народник], секретарі - А. Костіковський [с-р] та В. Бойко [с-д], члени: соціаліст-федералісти: О. Білінський, З. Мірна, А. Ніковський, В. Прокопович, Я. Старицька-Черняхівська, А. Шляхтан [как да.]

соціал-демократи: В. Садовський, Л. Чикаленко, С. Колос [?] Соціаліст-революціонери: В. Запорожець, М. Одинець, М. Стасюк, П. Христюк.

Трохи згодом додано було М. Шрага.

В час засідань УЦР зала Нед. музею заповнялась депутатами, а галерея, сходи, передсітки і сходи - публікою.

По лівому боці і по середині сиділи соціалісти-революціонери та селянська спілка, далі соціал-демократи, соціалісти-федералісти, трудовики і соціаліст-самостійники безпартійні соціалісти та інші.

Переважає більшість соціалістів.

На сцені за столом президія. Головував майже завжди проф. М. Грушевський. Нивенький, з рожевим обличчям, великим лобом, та довгою сивою бородою. В окулярах. Рухливий, на всі боки уважний. Вів провід зборами і в той же час проглядав коректури своїх статей чи нотаток. Коли на залі, чи на галерці збільшувався гамір, не відривавши очей від коректури, піднімав у гору палець і застерігаючи махав у бік галасуючих, а інколи додавав кілька слів ?

Уривок споминів Н. Григоріїва
«В Український
Центральній Раді»
ЦДАВО України,
Ф. 3262. Оп. 1. Спр. 22.
Арк. 328

329

4.-

на місцях президії частіше видко криво було заступників голови В. Винниченка і молодого Миколу Шрага, обраного від соціалістів революціонерів після *Зречення* С. Ефремова, що не *любив* помішники, ^{літ}вернувся до культурної праці, особливо присвятився переглядові жандармських та поліцейських архивів.

Поміж президії та дверима в канцелярню за кулісами метушилися секретарі. Особливо цікаво виглядав Антін Постолювський, соціаліст-революціонер, церковний учитель з Поділля. З Чорнокошинець | ? | на Збручі. Типовий "дядька" хоч і | у військовому вбранні. Військова сорочка | "гімнастичка" | мав мішок, пояс навскоси, штани *обвисли*, *підборки* чорні ступи. Подав голові папір на підпис і перед всією задею ?

І загальній метушні вразив своїм спокоєм: "За що? Гай, Гай. Це є час!"

Пригадую його ще перед військових часів. Скінчивши виницьку церковно-учительську школу і ставши учителем, видав збірку у Кам"янці, в братській | церковній | друкарні збірку українських віршів революційного змісту. За те був звільнений і одсидів щось у в'язниці.

Після оповіщення війни прийшов у Кам"янець на мобілізаційний пункт з повною пазухою нелегальної української літератури, набраної по той бік Збруча. Даві десь *виковав*, а тепер опинився в "писарях" УНР.

Цю роботою паром до нього був і "писарь" від соціал-демократів Водко. Теж не мав би лише вчора з пасіки. Жадного пролетарського вигляду, або *имено*. Хутір - і *в* крат.

Уривок споминів Н. Григоріїва
«В Український
Центральній Раді»
ЦДАВО України,
Ф. 3262. Оп. 1. Спр. 22.
Арк. 329

5.-

Промовців завжди було безліч. Кожен хотів висловити свою думку. З початку слово давалося всьому, хто тільки хотів говорити. Коли ж виявилось, що багато часу витрачається нецільно, бо чимало промовців повторять лише думки попередні, ухвалено в першу чергу давати слово представникам партій, а після того лише, як єсть час, безпартійним.

Серед партійних промовців визначалися соціалісти-революціонери Салтан і Микола Ковалевський, соціал-демократ В. Винниченко, М. Порш, Неселовський та М. Садовський, трудовик Крижанівський.

Салтан ^{невисловлюю} ^{росту} ^{росту}, думливий, розумний і політично дуже освічений; визначний знавець європейського парламентаризму і парламентарної практики, але ще молодий самовпевнений, фінатичний теоретик. Намагався скласти все у формулу великої французької революції.

Був головним помішником Грушевського в техніці ведення зборів.

Вічно з цигарою між пальцями. Говорив не гарно, сухо, але діловито, коротко і ясно, імперативно, більше репліками. Мені чомусь не подобався.

Міжку чергових промовців часто ^{переривави} позачергові посланці з провінції та фронту, що особисто ^{вітали} ^{ідеї} ^{раду}. Милі люди ^{до} багато часу зтрачається на вислуховання ^{біз-ні} привіталь, але їх збаючи тим, що це зверху люди сходяться з усіх кутків, висловлюють свої думки кожної, що бере посланці ^{іхали} з далеких країв, щоб завити М. Садовським - тем вищого ^{росту} ^{говоря} повільно в глибокою марксовою аргументація.

Уривок споминів Н. Григоріїва
«В Український
Центральній Раді»
ЦДАВО України,
Ф. 3262. Оп. 1. Спр. 22.
Арк. 330

Фирма, существуетъ съ 1723г.
ТИПОГРАФІЯ Илч. О-ва.
Петро Барський
м. КИЄВЪ
Крещатикъ № 40. Со двора. Телефонъ № 3-19.

28

Счетъ.

Квалитет Генеральный Секретариатъ Справъ Внутреннихъ

| | | | |
|-----|---------------------------------|-------|------|
| 100 | За складання, друку і папір | | |
| 100 | "Плакати "Прохити не курити" по | 20 | 20 - |
| 100 | " — " — "не курити" по | 20 | 20 - |
| 50 | " — " — "додержати" | | |
| | Трибуна по | 30 | 15 - |
| | | Плати | 55 + |

словомъ Петрусинъ патера, конфа конфект

Директоръ

М. Садовський

Необходимо вернуть и квитанцию выдана

55 - коп. — коп. старому

Директоръ

Gen. Contor. ex. imp.

ТИПОГРАФСКОЕ ОБЩЕСТВО
ПЕТРО БАРСКОГО

Рахунок типографії
товариства «Петро Барський»
для Генерального секретарства
внутрішніх справ за друкування
плакатів «не плювати»,
«не курити» та
«додержуватися тиші»
ЦДАВО України.
Ф. 1434. Оп. 1. Спр. 4. Арк. 23

Окрему групу документів складають фінансові документи установ взагалі і Української Центральної Ради зокрема. Відібрані документи (рахунки з проставленням цін) відображають, які фірми, товариства, майстерні та контори Києва надавали послуги та товари установам і населенню Києва (Ф. 1115. Оп. 1. Спр. 73, 74, 76). Серед них є досить інформативні: рахунки Київської будівельної контори «Граніт» для УЦР за вироблення цементного Українського гербу та зняття бронзового орла і ремонт будинку після попадання в нього снарядів (Ф. 1115. Оп. 1. Спр. 73. Арк. 79, 80); рахунок Київського міського електричного підприємства за споживання електроенергії Українською Центральною Радою в січні-лютому 1918 р. (Ф. 1115. Оп. 1. Спр. 74. Арк. 59).



Рахунки Київської будівельної контори «Граніт» для УЦР за вироблення цементного Українського гербу та зняття бронзового орла і ремонт будинку після попадання в нього снарядів ЦДАВО України, Ф. 1115. Оп. 1. Спр. 73. Арк. 79, 80

Рахунок Київського міського електричного підприємства за споживання електроенергії Українською Центральною Радою в січні-лютому 1918 р. ЦДАВО України. Ф. 1115. Оп. 1. Спр. 74. Арк. 59

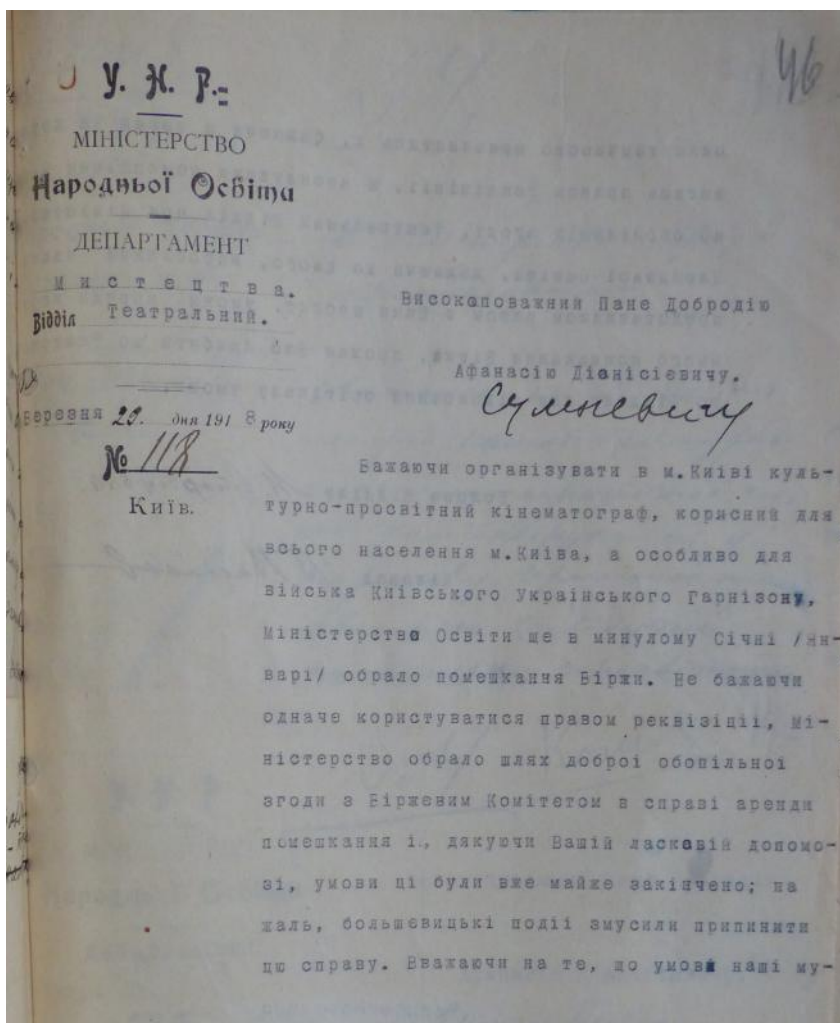
Кіевское Городское Электрическое Предприятие.

СЧЕТЬ январь февраль 1918 г. №45

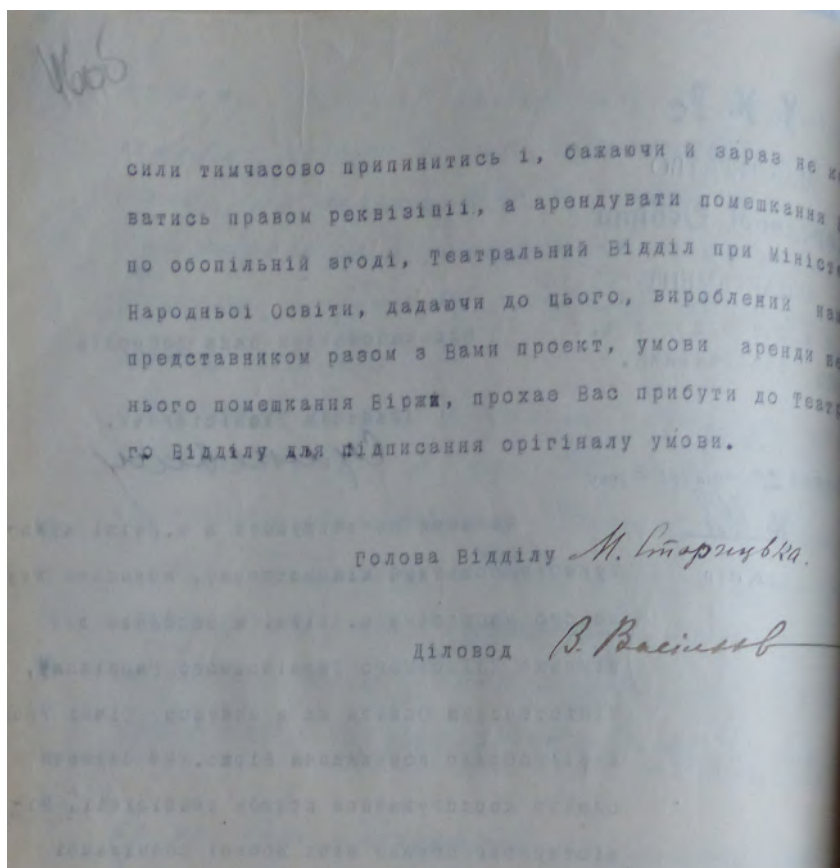
| счётчик | Показание счетчика | | Разность | Коэф-фици-ент | Гектоуатт-часы | Тариф | Сумма | | |
|--------------------------|--------------------|-----------|----------|---------------|----------------|-------|-------|------|----|
| | № пред-последнее | последнее | | | | | Руб. | Коп. | |
| Г. Педагогическому Музею | 2813 | 58080 | 60868 | 2500 | | | | | |
| Владимирская 57 | 2814 | 98310 | 109496 | 4600 | 7260 | 7,5 | 544 | 50 | |
| 1-77-79 | 2812 | 145060 | 142280 | 4230 | 4230 | 7,5 | 317 | 25 | |
| | | | | | | | | 861 | 75 |

Вручено: [Signature]

ПРИ УПЛАТЕ ДЕНЕГ ПО СЧЕТУ ОБЯЗАТЕЛЬНО ТРЕБОВАТЬ ПОДПИСИ КОНТРОЛЕРА И КАССИРА.



Лист голови театрального відділу департаменту мистецтва Міністерства народної освіти УНР М. Старицької О. Сумневичу з проханням надати приміщення Біржи для організації культурно-просвітнього кінематографу.
29 березня 1918 р.
ЦДАВО України. Ф. 2581. Оп. 1.
Спр. 199. Арк. 46, 46зв.



198

Укр. Центр. Рада
Секція
№ 8 - 18 березня 1918

Лейб Капітана артиллеріи
МАРТИ АЛЕКСАНДРОВИ
ШЕЛКАНОВЦЕВОЙ

ПРОШЕНИЕ

Въ моей квартирѣ по Андреевскому спуску въ домѣ №34, проживавшій Завѣдывающій Управленіемъ ЦЕНТРАЛЬНОЙ РАДЫ г. БОРОНИЛА; 26-го Января сего 1918-го года, при вояхѣи НІЕВА большевиками послѣдними была разбита и разграблена моя квартирѣ, именно въ силу того обстоятельства, что здѣсь проживалъ г. БОРОНИЛА, на который, какъ потомъ выяснилось, съѣхали большевики и знали, что они проживаютъ въ моей квартирѣ. Въ этотъ день, моя въ квартирѣ не было т.е. въ мою квартирѣ попали два снаряда, отъ нихъ случилась разбитой и я съ семьей временно переехала въ домъ №9 по сей-же улицѣ. 27-го Января продолжился обстрѣлъ въ моей квартирѣ, все имущество, какъ и мое, такъ и г. БОРОНИЛА было расхищено и уничтожено за малыми исключеніями. Ущербъ оказался похитѣннымъ:

| | |
|---|--------|
| Наличными деньгами..... | 800руб |
| Винный ПЕЧА 6-ти едет. употребленіи..... | 250руб |
| Новое столовое Сѣлье/Закатерти и 24салатки..... | 120руб |
| Новый офицерскій костюмъ..... | 160руб |
| Бренчъ..... | 100руб |
| 2 портупеи спонзавъ козы/аппонте/..... | 100руб |
| Орденъ Св. Станислава 2-ой ст. съ мечами..... | 66руб |
| 5 аршинъ веревки веревки..... | 150руб |
| Дамскіе чулки по парѣ..... | 54руб |
| | 54руб |
| Итого различно..... | 181 |
| И Т О Г О . 1863руб. | |

Считаю, что моя квартирѣ была разграблена исключительно благодаря тому, что въ ней проживалъ г. БОРОНИЛА, а вромѣ того какъ потомъ выяснилось въ мою квартирѣ были перевезены архивъ ЦЕНТРАЛЬНОЙ РАДЫ, а вромѣ ЦЕНТРАЛЬНУЮ РАДУ принять во мнѣ участіе возмѣстна

198

мнѣ понесеннаго ущерба, тѣмъ болѣе, что членъ-членства ЦЕНТРАЛЬНОЙ РАДЫ мнѣ удалось спасти:

Полуца членика ИДИРИЦЬ
Большой симогарь
2 стола
Шкафъ
Кухетка

и-же осталась съ 2-ми дѣтьми безъ всякихъ средствъ въ существованіи т.к. мужъ мой офицеръ уже 2 мѣсяца безъ службъ, а все что за время войны удалось собрать, было похищено большевиками, самой же мнѣ и мужу моему угрожалъ расстрѣлъ, т.к. большевики обвинили меня въ союзности дѣль ЦЕНТРАЛЬНОЙ РАДЫ.

Всмакъ въ чувствѣ справедливости и челоувѣчности смѣю надеяться на удовлетвореніе моей просьбы

АДРЕСЪ МОЙ: Андреевскій спускъ д. №34 кв. 5.
Удостоверенія домоваго комитета

6-го Марта 1918-го г.
г. НІЕВА

Марія Шелкановцова
Винный ПЕЧА 6-ти едет. употребленіи.....
Новое столовое Сѣлье/Закатерти и 24салатки.....
Новый офицерскій костюмъ.....
Бренчъ.....
2 портупеи спонзавъ козы/аппонте/.....
Орденъ Св. Станислава 2-ой ст. съ мечами.....
5 аршинъ веревки веревки.....
Дамскіе чулки по парѣ.....
Итого различно.....
И Т О Г О . 1863руб.

Всмакъ въ чувствѣ справедливости и челоувѣчности смѣю надеяться на удовлетвореніе моей просьбы

АДРЕСЪ МОЙ: Андреевскій спускъ д. №34 кв. 5.
Удостоверенія домоваго комитета

6-го Марта 1918-го г.
г. НІЕВА

Марія Шелкановцова
Винный ПЕЧА 6-ти едет. употребленіи.....
Новое столовое Сѣлье/Закатерти и 24салатки.....
Новый офицерскій костюмъ.....
Бренчъ.....
2 портупеи спонзавъ козы/аппонте/.....
Орденъ Св. Станислава 2-ой ст. съ мечами.....
5 аршинъ веревки веревки.....
Дамскіе чулки по парѣ.....
Итого различно.....
И Т О Г О . 1863руб.

Прохання М. Шелкановцевої про відшкодування збитків, завданих більшовиками через проживання в її помешканні завідувача господарством Української Центральної Ради Д. Боронила та посвідчення Домового комітету мешканців будинку № 34 Андріївського узвозу в Києві про грабж. 6, 9 березня 1918 р.

ЦДАВО України. Ф. 1115. Оп. 1. Спр. 74. Арк. 198, 198 зв.

Прохання члена Малої Ради І. Довгого про виплату жалування за січень 1918 р. у розмірі 90 крб. 8 березня 1918 р. ЦДАВО України. Ф. 1115. Оп. 1. Спр. 74. Арк. 192

192

№ 22

Члена Малої Ради
Ів. Довгого

Продолженіе

Керувъ затримантз мене большевиками а далі переловуноиоб від пагной смерти и не мѣтъ прибути своєчасно на 17 сесію Центральной Рады, прохано не одговѣти у виннатѣ жалуваннз за січень око члена Малої Рады, з 26-го по 31-е вѣсно, а разомъ девѣносто Карбованихъ

8/III - 18р. Ів. Довгий

Винный ПЕЧА 6-ти едет. употребленіи.....
Новое столовое Сѣлье/Закатерти и 24салатки.....
Новый офицерскій костюмъ.....
Бренчъ.....
2 портупеи спонзавъ козы/аппонте/.....
Орденъ Св. Станислава 2-ой ст. съ мечами.....
5 аршинъ веревки веревки.....
Дамскіе чулки по парѣ.....
Итого различно.....
И Т О Г О . 1863руб.

ДОМОВОЙ КОМИТЕТЪ
ДОМА №34 ПО
Андреевскому спуску
Подольскаго района


199

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Дано сіе отъ домового комитета дома №34 по Андреевскому спуску, жильцу сего дома СЕРГЬЮ МИХАЙЛОВИЧУ ШЕЛКАНОВЦЕВУ въ томъ, что 26-го января с.г. при занятіи Кіева большевиками, его квартира №5 подверглась полному разгрому, а имущество было расхищено ворвавшимися красногвардейцами которые искали проживавшаго въ этой квартирѣ Завѣдывающаго Хозяйствомъ ЦЕНТРАЛЬНОЙ РАДЫ г.БОРОНИЛО; въ квартирѣ оказались взломанными двери, шкапы, сундуки, корзины; вещи были разбросанны по всей квартирѣ, содержимое корзины и сундуковъ выворочено и разбросано, изъ квартиры было увезено на автомобиляхъ разное имущество что подписями и приложеніемъ печати удостоверяется.

Предсѣдатель комитета *М. Сердюк*
Члены *Сидоренко*

19/2 февраля 24 дня
г.Кіевъ



Посвідчення
С.М. Шелкановцева
про збитки, завдані його
помешканню більшовиками
26 лютого 1918 р.
9 березня 1918 р.
ЦДАВО України, Ф. 1115. Оп. 1.
Спр. 74. Арк. 199.

64

Въ Центральную Раду
Украинской Народной Республики.

шопера Центральной
Рады Емельяна Милевского

Заявление.

При отступлении изъ Кіева 25 января въ время большевительскаго наступления, я былъ назначенъ для вывоза изъ Кіева по направлению въ г.Житомиръ начальствующаго лица. При этомъ по истребленіи и искажениіи Дней въ г.Житомиръ я подвергся отнятію автомобиля и ограбленію у меня наличными деньгами шестисотъ сорока пяти рублей / 645 руб. /, собствен-

Украин. Центр. Рада
Одесса
26. I. 1918 г. № 124

65

ной шубы стоимостью триста пятьдесятъ рублей / 350 руб. / и револьверъ Каганъ стоимостью менз двести рублей / 200 рублей / всего на сумму одну тысячу двести двадцать пять рубль / 1225 р. /.

На основании выше упомянутого прошу Центральную Раду возмещать мне понесенный мною убытокъ.

шоп. Е.Милевский.

мартъ 1918 года
г.Кіевъ.

Задано 2 прошениями шопера М. Сердюк 19/2 березня 1918 года - одну тысячу двести двадцать пять руб.

Секретарь Украинской Центральной Рады *М. Сердюк*

Заява шофера Української Центральної Ради О. Милевського про відшкодування збитків, завданих йому після від'їзду керівництва УЦР з Києва до Житомира.
25 березня 1917 р.

ЦДАВО України. Ф. 1115. Оп. 1. Спр. 76. Арк. 64, 64 зв.

Заява шофера УЦР
О. Милевського про надання
йому нагороди за вивезення
М. Грушевського з Києва під час
більшовицького повстання.
11 квітня 1918 р.
ЦДАВО України. Ф. 1115. Оп. 1.
Спр. 73. Арк. 92

92

До Президії Української Центральної
Ради.

Шофера Євасіана Михайловича
Милевського.

Прохання.

В той час коли потрібно було вийти з
Києва з допомогою Української Центральної Ради
п. Грушевським, під час більшовицького повстання
до Житомира, я виклав не рахуючись з тими
люди, яке грозило мені і моїй сім'ї. Терез
це прошу Хвалючу Президію Української Цен-
тральної Ради дати мені нагороду, яку Пре-
зидія найде можливим дати.

Шор. Є. Милевський.

11 квітня 1918 р.

НАКАЗ № 5

по м. Ямпілю і всьому повіту.

25 Лютого, в м. Ямполі, юрба хлопців років по 16—17, не знати
якщо відкрили стрільницю. Коли проходили козаки Гайдамацького
курія хотіли їх затримати та одібрати від них зброю, ці стрільці
відкрили вогонь по козакам. На щастя під час цієї перестрілки ні-
кого не було вбито, або поранено; затримано двох стрільців, яких
і посадив у в'язницю і випустив звидтиль тільки зважаючи на ве-
лике свято Тарасових роковин.

Цей випадок не перший і не останній, — як в місті, так і по селам, не дивлячись на
те заборону, що для буває безладна стрільниця, яка часто має дуже прикрі наслідки.
Здебільше було випадків насильства і грабунків позаяк всі непевні люде тримають у себе
зброю і тероризують мирних мешканців, які звертаються до мене за допомогою і навіть
якби сільські комітети прохали розпорядження про одібрання зброї у всіх селян.

Наказую всім громадянам міста Ямполь і Ямпільського повіту негай-
но знести всю зброю, яка є на руках, тоб то: кулемети, рушниця, револь-
вери, гранати, набой (патрони), шашки, тесани і ниш. В Ямполі зброю
давати в Повітову Міліцію, а по селах сільським Комітетам, котрі до-
давають її не пізніше 1 Березня (Марта) на склад при Повітовій На-
родній Управі.

Зоставити у себе зброю може тільки зареєстроване Вільне Ко-
внство, надіславши мені списки вільних козаків і зброї, яка у них
на руках. Окреми особи можуть мати у себе зброю тільки по
визначенням міліції, виданим не раніш 20 цього Лютого.

**Хто не здасть зброї каратиметься трьома
місяцями тюрми або 3000 карб. штрафу.**

Отаман Ямпільської залогі Г А Я Н.

19 Лютого 1918 року
в Ямполі.

НАКАЗ № 2

По залозі м. Ямполь

§ 1

Мною помічено, що в м. Ямполі з'являється
що день то більше п'яних, котрі разповсюд-
жують всякі брехні та несинітниця, що хвиліное
населення.

**НАКАЗУЮ ДБИ З ЦЬОГО ЧАСУ Я НЕ БА-
ЧИВ НІ ОДНОГО П'ЯНОГО.**

Кожен п'яний, хто б він не був, буде заареш-
тований і притягнений до відповідальности.

§ 2

По всім куткам міста Ямполь часто чути якусь безладну стрі-
ляницю, яка турбує мешканців і дає підставу для рржних про-
овкаційних балачок.

**НАКАЗУЮ ДБИ НА ДАЛІ СТРІЛЯНИНА В МІСТІ НЕ
ДОПУСКАЛАСЬ.**

Кожен, хто не виконає цього наказу, буде заарештований
і притягнений до відповідальности як за воржний виступ проти
українського війська.

Отаман Ямпольської залогі Г А Я Н.

19 Лютого 1918 р. в Ямполі.

Накази отамана Ямпільської залогі про притягнення до відповідальності
за пияцтво та використання зброї. 19, 25 лютого 1918 р.
ЦДАВО України. Ф. 4585. Оп. 1. Спр. 13. Арк. 8, 20